

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – Плевен

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. Р. АТАНАСОВА
ДИРЕКТОР РИОСВ ПЛЕВЕН

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект : Предприятие за производство на електроинструменти, двигатели и резервни части за тях, стопанисвано от “Спарки Елтос” АД

Дата на извършване на проверката: 20.04.2012 г.

Място на извършване на проверката: гр. Ловеч, ул. “Кубрат” № 9

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- Атмосферен въздух;
- Управление на отпадъците;
- Опасни химични вещества.

Основание за проверката: текущ контрол върху качеството на компонентите на околната среда и факторите, които я замърсяват или увреждат, на основание, чл.154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ – Плевен за 2012 г.

Цели на проверката:

Планов текущ контрол по спазване изискванията на:

- ✓ Закон за чистотата на атмосферния въздух и свързаните с него:
  - Наредба №1/27.06.2005г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии);
  - Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 г. относно някои флуорирани парникови газове (ДВ. бр. 3 от 2009 г.);
  - Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 г. относно вещества, които нарушават озоновия слой (ДВ. бр. 2 от 2011 г.);
  - Наредба №7/21 Окт. 2003г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации;
- ✓ Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагане на Регламент 1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Наредба за реда и начина за съхранение на опасни вещества и смеси;
- ✓ Закон за управление на отпадъците във връзка с издадено на фирмата разрешение за дейности с отпадъци, както и приложимите към обекта наредби:
  - Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (обн. ДВ. бр.36/2006г., посл. изм. ДВ. бр.29/ 2011г.);

- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (обн. ДВ. бр.53/2008г., посл. изм. ДВ. бр.29/2011г.).

Извършени дейности:

Проверени са следните участъци и документи:

- Производствени цехове;
- Склад за химикали;
- Информационни листове за безопасност (ИЛБ);
- Документи относно прилагането на Регламент 1907/2006 (REACH);
- Участъци за временно съхранение на отпадъците, генерирани от дейността на дружеството;
- Отчетни книги за отпадъците;
- Договори за приемане и предаване на отпадъците;
- Счетоводни документи относно начислени лицензионни възнаграждения през 2011г. до м. март 2012г.

Атмосферен въздух

I Контрол по Наредба № 1/27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии

Контролират се следните неподвижни подизточници:

- Горивни източници на емисии, невключени в технологичната верига – 2 бр. котлоагрегати. Инсталациите са със сезонен режим на експлоатация. Съоръженията са свързани с общо изпускащо устройство;
- Технологични източници – инсталации за топене на алуминий и на магнезий;
- Дробеметна камера за почистване на алуминиеви отливки;
- Термичен участък с пещи за термична обработка, работещи на природен газ.

Изпускащите съоръжения за извеждане на работните газови потоци в атмосферния въздух са в добро техническо състояние и работят нормално.

След анализ на резултатите от проведените собствени периодични измервания на емисии, съдържащи се в газовите потоци, изпускани в атмосферния въздух, не са констатирани превишени норми за емисии.

Източниците подлежат на емисионен контрол не по-късно от края на 2013 г.

II Контрол по Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 г., относно някои флуорирани парникови газове

На контрол подлежат 5 инсталации.

III Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент(ЕО) № 1005/2009 г. относно веществата, които нарушават озоновия слой

На контрол подлежат 2 инсталации.

През 2011 г. са проверени климатичните и хладилни инсталации за херметичност съгласно изискванията на нормативната база. Ръководството на “Спарки Елтос” АД представя в РИОСВ – Плевен в срок задължителните годишни справки с информация за техническото състояние на контролираните инсталации. При експлоатация, ремонт и поддръжка на инсталациите се спазват нормативно определените изисквания.

IV Контрол по Наредба № 7/21.10.2003г. за норми за допустимите емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации

Употребата на органичен разтворител в “Спарки Елтос” АД е в два вида дейности, дефинирани в приложение №1 на горепосочената наредба – почистване на повърхности и нанасяне на покрития. Задължението на дружеството ежегодно да декларира консумацията на органичен разтворител в тези две дейности е изпълнено. Информация за вложения през 2011г. разтворител е представена в РИОСВ-Плевен в предписания срок. Количествата разтворител, вложен във всяка от двете дейности е под съответните прагови стойности (ПСКР) т.е. приложимите за тези дейности емисионни норми са определени от Наредба №1/27.06.20005 г.

Последните собствени периодични измервания на емисиите на ЛОС при работата на линиите за “импрегнация” на котви и статори и участъка за почистване, са проведени в началото на 2012г. Резултатите от тях са представени в РИОСВ – Плевен с доклад, който е върнат на оператора с предписания за преработка и допълнения. Преработката и допълненията на доклада са обсъдени и при проверката. Направен е оглед на източниците на емисии от на летливи органични съединения и разположението на пробовземните точки към тях, послужили при измерванията. Емисионните измервания са представителни и за двете дейности от обхвата на наредбата - нанасяне на покрития върху метал и почистване. Към момента на проверката няма промяна на продуктите с органичен разтворител, които се влагат в почистването и импрегнирането.

Представени са счетоводни документи, доказващи декларирания разход на смеси, съдържащи органични разтворители през 2011г.

Опасни химични вещества

Проверката се извършва във връзка с чл. 25, т. 4-9, т. 16 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС).

I Контрол по изпълнения на изискванията на Регламент 1907/2006 (REACH)

Към момента на проверката дружеството е потребител по веригата, съгласно Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH). Използваните химикали за производствени нужди са предоставени от доставчици от български производители и вътрешнообщно придобиване (ВОП). Фирмата отлива и обработва детайли от алуминиеви и магнезиеви сплави. През 2011г. е извършен внос на алуминиеви сплави от Русия. В момента на проверката е представено писмо и информация за извършена предварителна регистрация на компонентите на магнезиевата сплав (магнезий, алуминий, манган и цинк) от изключителен представител. В процеса на леене не протича химичен процес, не се променя състава на веществата. От магнезиевите и алуминиевите детайли при нормални и предвидими условия не се отделят вещества, поради което фирмата няма задължения за регистрация на веществата по Регламент REACH. “Спарки Елтос” АД е производител на детайли от термопластични пластмаси от свежи материали, които при нормални или предвидими условия на употреба не отделят вещества. Съгласно информация, предоставена доставчика на полиетилен ниско налягане, мономерът не е опасно вещество, което определя и полимера като неопасен. Във връзка с това, “Спарки Елтос” АД няма задължение за нотификация на мономера в ЕСНА. Фирмата използва за производството на пластмасови детайли поливинил хлорид, който не съдържа бис (2-етилхексил) фталат и дибутил фталат, вещества включени в Приложение XIV на Регламент REACH.

Отговорното лице поддържа картотека с документи по Регламент (ЕО) 1907/2006:

- изготвен е инвентаризационен списък на употребляваните химикали;
- поддържа се списък на производителите и доставчиците на химикали и копия от писма до доставчици с искане за предоставяне на информация по Регламент (ЕО) 1907/2006;
- актуални информационни листове за безопасност (ИЛБ), съответстващи на Регламент 453/2010г;

- документи, доказващи извършена предварителна и същинска регистрация по REACH, предоставени от доставчиците.

II Контрол по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 43 07.06.2011г.).

На територията на обекта е обособен склад за съхранение на опасни химични вещества и смеси. Складовото помещение е маркирано, с ограничен достъп и СОТ. Подът, върху който се складираат химикалите е от непропусклив материал без връзка с канализацията. Химикалите се съхраняват в оригинални опаковки на производителя, етикетирани и поставени на палети, разделени по класове на опасност. Осигурени са средства за пожарогасене и вентилация. Има сорбент за ограничаване на евентуални разливи, маркировка и инструкции за безопасна работа и начини на съвместно съхранение. До участък "Леярен" се съхранява серен диоксид в отделно маркирано помещение с ограничен достъп. Осигурена е вентилация и е монтиран датчик за детекция.

Мерките за управление на риска са съобразени с ИЛБ. Работещите имат достъп до ИЛБ. Изготвени са и са поставени на работните места инструкции за работа с химичното вещество и/или смес, на работещите е осигурено работно облекло и лични предпазни средства. Води се периодичен инструктаж.

Складът и организацията за съвместно съхранение на опасни химични вещества и смеси, както и прилагането на превантивни и коригиращи мерки от страна на оператора, отговарят на изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 43 07.06.2011г.). На фирмата предстои да извърши оценка на безопасността на тяхното съхранение по нормативно утвърден формат на изготвяне, съгласно Заповед № РД 288/03.04.2012 г. на Министъра на околната среда и водите.

Управление на отпадъците

I Контрол по чл. 43, ал.2 и чл. 93 от Закон за управление на отпадъците (ЗУО) за установяване съответствието на условията по управление на отпадъците с тези в издаденото разрешение и по изпълнението на програмите за управление на дейностите по отпадъците по чл. 29, ал. 1, т.2 от ЗУО:

1. "Спарки Елтос" АД има издадено разрешение за дейности с отпадъци № 08-ДО-021-04/29.03.2011 г. с период на действие до 04.10.2014 г. за дейности по:
  - рециклиране или възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители, включително чрез компостиране и други процеси на биологично превръщане- код R3 за отпадък с код и наименование по Наредба № 3 за класификация на отпадъците съответно 12 01 05 - стърготини, стружки и изрезки от пластмаси. Отпадъците се третират в 3 бр. мелници за смилане на технологични отпадъци и бласавтомат;
  - постоянно съхраняване (например съхраняване в контейнери в мини и други) - код D12 за 11 03 02* на площадка в с. Лесидрен.
2. Дружеството има утвърдена с решение № 08-ПУО-441-01/26.09.2009 г. програма за управление на отпадъците по чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО, предвиждаща мерки за екологосъобразно третиране на отпадъците и водене на отчетност по отпадъците.
  - Във фирмата е въведена и действа система за разделно съхранение на отпадъците. Осигурени са контейнери на мястото на генериране на отпадъците и на обособени за целта площадки. Съдовете са обозначени с наименованието и кода на отпадъка.
3. Води се отчетност за генерираните отпадъци съгласно изискванията на Наредба № 9 (ДВ бр.95/2004 г.).
4. Представени са договори за предаването на генерираните от дейността на дружеството отпадъци.

II Контрол по Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (обн. ДВ. бр.36/2006г., посл. изм. ДВ. бр.29/ 2011г.) и Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (обн. ДВ. бр.53/2008г., посл. изм. ДВ. бр.29/2011г.).

“Спарки Елтос” АД произвежда електроинструменти и попада в обхвата на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (обн. ДВ. бр.36/2006г., посл. изм. ДВ. бр.29/ 2011г.) – ЕЕО. Фирмата работи за износ и пуска на вътрешен пазар опаковани електроинструменти и внос на ЕЕО. Дружеството изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели за рециклиране чрез колективна система. Представен е договор с организация за оползотворяване и удостоверение за членство в нея. За периода от м. 10.2010г. до м. 03.2012г. дружеството представя документи във връзка с начисляването и заплащането на пуснато на пазара ЕЕО за периода м. октомври 2010г. - м. август 2011г. Непредставени документи – начислени неплатени лицензионни възнаграждения за периода м. септември 2011г. - м. март 2012г.

За опаковане на продукцията си, “Спарки Елтос” АД използва опаковки от хартия, полистирол, полиетилен и полиуретан. По отношение на изпълнение на изискванията на Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци и чл. 11, ал. 4 от ЗУО – за опаковки, дружеството изпълнява задълженията си чрез членство в организация по оползотворяване. Представен е договор с организацията за оползотворяване и удостоверение за членство в нея. За периода от м. 10.2010г. до м. 03.2012г. дружеството представя документи във връзка с начисляването и заплащането за пуснатите на пазара опаковани стоки. “Спарки Елтос” АД е регистрирано в регистрите на ИАОС за лица, пукащи на пазара електрическо и електронно оборудване и батерии и акумулатори.

На ръководството на “Спарки Елтос” АД са дадени предписания с конкретни срокове за изпълнение.

Заключение:

“Спарки Елтос” АД организира и провежда своята дейност при спазване изискванията на посочените по-горе нормативни актове. При извършената проверка не са установени пропуски или нарушения, водещи до съществени отклонения от приложимите норми за компонентите и факторите на околната среда.

Приоритети при провеждане на следваща контролна проверка:

Проследяване и контрол по изпълнение на предписанията